



**J**utarnji sam tip, ali kad imate rokove, i ta se granica zna pomaknuti u zoru, a katkad i u noć. Četiri sata. Stavljam si kavu. Bez toga ne ide. Uzimam tamnozelenu šalicu koja je do prije dva mjeseca bila komad gline. Bezlične. Glina je poput živog bića. Da bi se prilagodila, morate je obraditi, osjetiti pod rukama, modelirati, nagovoriti da postoji viša svrha od toga da se stalno vraća u početni položaj koji je imala u običnoj najlonskoj vrećici, gdje je provela posljednjih nekoliko mjeseci. Bili smo u art studiju Croker u Svetoj Nedelji, gdje Igor Romić više od šesnaest godina radi s glinom.

- Tražio sam medij kroz koji bih se mogao kreativno izraziti, a funkci-

## **Zanat koji prerasta u pravu umjetnost**

**Pod prstima Igora Romića iz Art studija Croker u Svetoj Nedelji nastaje čudesno posude**

Piše Vana Babić Snima Neja Markičević/Hanza Media

onalnost je bila imperativ. Želio sam stvarati nešto što neće skupljati prašinu na televizoru ili stajati u staklenoj vitrini i čekati posebne prilike. Dugo sam slikao. Čak sam jedno vrijeme i

živio od toga u Berlinu, ali to nije bilo to. Tako sam nekako pronašao glinu. Ili je ona pronašla mene. Počeo sam izrađivati tanjure - rekao nam je Igor. "Volim jednostavnost, ali ne





Glinu prije stavljanja na kolo treba omekšati, zatim slijedi sušenje pa pečenje, prvo na 960°, zatim dolazi glazura pa drugo pečenje na 1250°

i sterilnost. Takav mora biti i tanjur, nenametljiv, da istakne jelo, a opet dovoljno poseban da ga istakne."

Možda ste imali prilike vidjeti njegove radove u novootvorenom Ducku ili šibenskom Pelegriniju s kojim je zapravo i počela neka ozbiljnija priča. Četiri mjeseca nabavljali su materijale, promijenili peći, jer je ovdje riječ o ozbiljnim temperaturama i otada svake godine izbacuju novu liniju.

**G**lina se prvo mora omekšati, kaže mi Igor, ali zapravo, dok ga gledam kako je mijesi, mislim da je prijenos energije puno prikladniji izraz. Zatim je stavlja na kolo. Treba gotovo dva dana da glini date oblik. Prvo sušenje. Prvo pečenje na 960°C. Dobili ste nešto što se zove "biskvit". Nakon pečenja, počinjemo govoriti o keramici. Glazura. Drugo pečenje na 1250°C. Recimo, za izradu jednog tanjura potrebno je između osam do devet dana. Sirovina je jako važna, zato Igor najveći dio materijala nabavlja iz Njemačke, iz Velike Britanije, a neke sitnice i iz Amerike.

- Nijemci imaju konstantu. Jedna od najkvalitetnijih je ona iz Westerwalda, što je niski planinski lanac na desnoj obali Rajne. Ne postoji jedna vrsta gline. Samo ondje gdje je ja nabavljam, ima ih stotinjak vrsta, a glazura još toliko.

Priča mi tako dok mu se pod rukama prelijevaju nijanse sivila. Umače prste u vodu, stišće i popušta, tvrdi sivi komad gline postaje nježan i podložan pod njegovim prstima, izvija se i dobiva novu formu. Novu ulogu. Čajnik. Igor obožava raditi čajnike, otkriva



**Jedna od najkvalitetnijih glina na svijetu je ona iz Westerwalda u Njemačkoj, niskog planinskog lanca na obali Rajne, a i samo tamo ima ih stotinjak vrsta**

mi dok pali lulu i otpuhuje kolutove dima. Gledajući ga tako pomislim kako to da u Hrvatskoj postoje samo tri ozbiljnija lončara, iako je Igor zapravo više studijski keramičar jer veliku pozornost posvećuje dizajnu.

- Puno ljudi se zaljubi u ovaj posao na prvi pogled, ali kad se malo zagrebe ispod površine, shvate kako je to prljav posao i odustanu. U Hrvatskoj, ovo nije baš najpopularnije zanimanje, a nemate kvalitetnu edukaciju. Recimo, proveo sam noći i noći upoznavajući glinu. Mislim da je to najbolji put, jer kad nešto pogriješiš, jasno ti je što je pošlo po krivu. Postoji odjel za dizajn keramike u školi primijenjenih umjetnosti, na akademiji smjer kiparstva i tečaj na Pučkom veleučilištu. Sve je to srodno, ali ne prenosi potpuno znanje koje ti treba za ovaj posao - kaže nam Igor.

**U**zimam tanjur u ruke i shvaćam kako mi se sasvim promijenila percepcija predmeta koji sada držim. Tanjur. Nešto tako obično i svakodnevno odjednom u meni izaziva poštovanje. Prelazim prstima po površini i pažljivo ga vraćam na mjesto i Igoru.

"Je li ovo tvoj san? Je li to to?" "Dobrim dijelom jest! Sad ćemo se orijentirati na promociju umjetničkog i studijskog lončarstva kao zanata koji čovjeka prati od početaka civilizacije kroz studio otvorenog tipa, radionice i izložbe."

Croker je sigurno brend za koji ćete još čuti. Nemoguće je da ostanu neprimijećeni. Planiraju i proširiti svoje poslovanje, o čemu će uskoro pustiti glas. Radujem se jer ono što ovdje rade stvarno je posebno i vrijedno uspjeha.

